

< ÖZGÜRLÜK
İÇİN... >

Özgür Yazılım ve Pardus

Erkan Tekman
TÜBİTAK UEKAE
7 Aralık 2006

Özgür Yazılım ve Pardus

- **Özgür Yazılım**
  - Nedir?
  - Neden?
- **Pardus**
  - Tarihçe
  - Amaçlar / Hedefler
  - Planlar

Yazılım

■ TDK:

Bir bilgisayarda donanıma hayat veren ve bilgi işlemde kullanılan programlar, yordamlar, programlama dilleri ve belgelemelerin tümü

Yazılım

■ Kaynak Kodu

```
for memur in memurlar:
    print memur.isim
    yil = date().year - memur.giris
    if yil > 10:
        print "10 yıllı geçmiş"
    memur.maas = maaslar.taban +
                yil * 100 / 10
    if memur.basari:
        memur.maas += memur.basari * 50
    print "bu aylık maaşı = ",
        memur.maas
```

■ İkili

```
011101001011101000100
100110111010010100101
010100010100100101000
101001001010010111101
010100100101001001010
001000010010100101110
101101101010100010010
010010001001000100101
010100100100010001000
100100010010001000101
```


Açık Kaynak Kodu

■ İçinde ne var, ne yok?

- Hatalar...
- Kötü niyetli kod...
- Zaafiyetler...

■ Nasıl çalışıyor?

- İnceleme, öğrenme...
- Hata giderme...
- İyileştirme...

Özgür Yazılım

- **Özgürlük 0** // Çalıştırma
- **Özgürlük 1** // İnceleme ve değiştirme
- **Özgürlük 2** // Çoğaltma ve dağıtma
- **Özgürlük 3** // Değiştirme ve yeniden dağıtma

GPL – Genel Kamu Lisansı

- Fikri mülkiyetin koşulsuz devri
- “Virütik”
- **FSF** – Free Software Foundation
- GPL v.2

Linux

- **1991** // Linus Torvalds
- kernel **2.6.18**
- **değeri** // 620 milyon \$
- **bedeli** // özgür yazılım

Linux "dağıtım"ı

- kernel (Linux)
- masaüstü (KDE, GNOME, ...)
- ofis seti (OpenOffice, Koffice, ...)
- internet araçları (Firefox, Kopete, Kmail, ...)
- çokluortam (Amarok, kaffeine, ...)
- grafik (GIMP, ...)
- oyunlar (...)

Linux dağıtımları

- RedHat (ABD) redhat.
- SuSE (Almanya) » Novell (ABD) **Novell.**
- Mandrake (Fransa) + Connectiva (Brezilya) » Mandriva Mandriva
- Red Flag (Çin) 红旗®
Linux
- Debian ("evrensel")
- Ubuntu (G. Afrika / İngiltere) ubuntu
- ...

Neden Pardus?

- Ulusal bağımsızlık, güvenlik ve tasarruf
- Yerel bilgi birikimi oluşturulması
- Bilişim alanında katma değerın yükseltilmesi
- Yol haritasına hakim olabilmek

Pardus Stratejisi

- Yaygın işletim sistemi dağıtımı
- Sürdürülebilir organizasyon
- Teknolojik inovasyon

Pardus Hedef Kitlesi

- Bilişim okuryazarı
- Masaüstü kullanıcısı
- Temel gereksinimler

Pardus Gereklere

- Tam Türkçe desteđi
- Kolay kurulma/kullanılma
- İnsan-merkezli, görev-temelli

Pardus Teknolojileri

- **PiSi** // paket yöneticisi
- **ÇOMAR** // yapılandırma çerçevesi
- Pardus yapılandırma merkezi // **TASMA**
 ■ **Kaptan Masaüstü**
- **Müdür** // başlatma sistemi
- Türkçe yazım denetimi // **zemberek**

Pardus Tarihçesi

- **Mart 2003** // Görevlendirme
- **Eylül 2003** // Ulusal Dağıtım projesi
- **Ocak 2004** // çekirdek ekip
- **Ekim 2004** // proje planı ve takvimi
- **Şubat 2005** // Pardus Çalışan CD 1.0
- **Aralık 2005** // Pardus 1.0

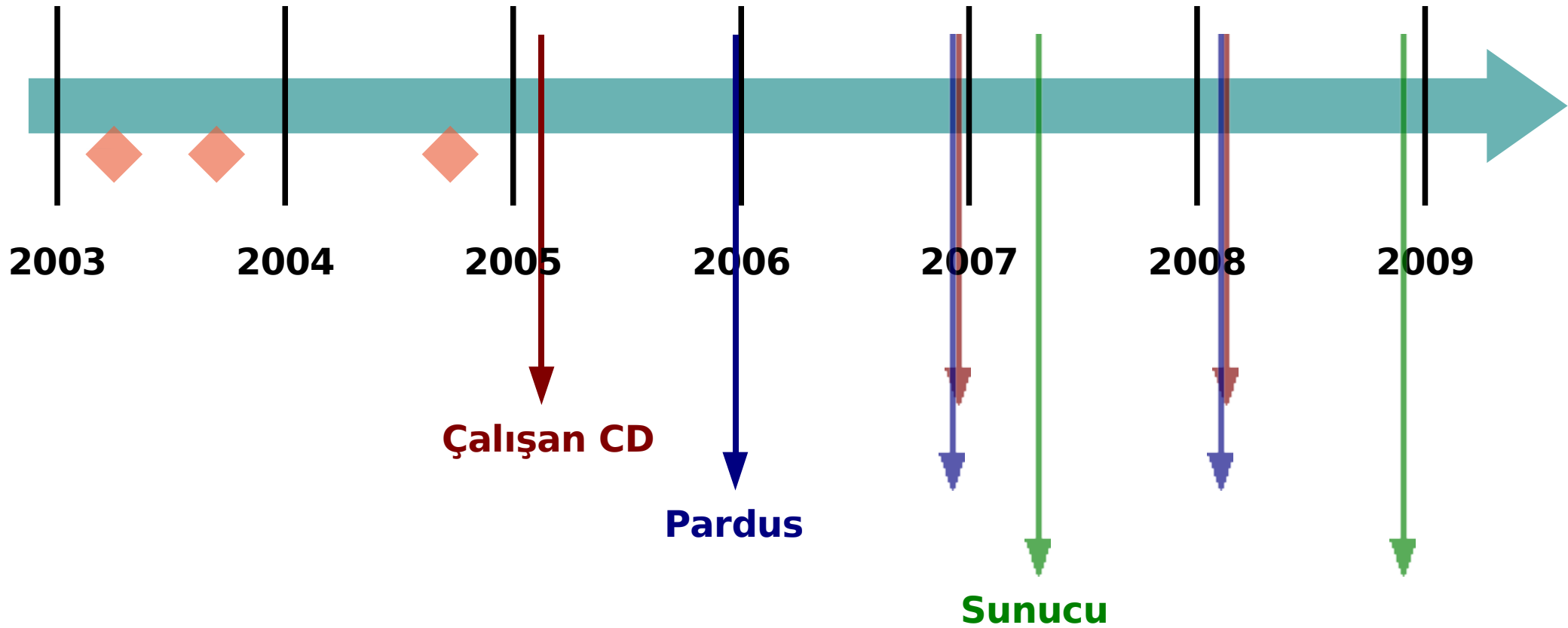

Pardus Yol Haritası

- **Aralık 2006** // Pardus 2007
- **Aralık 2006** // Pardus 2007 Çalışan CD
- **1.Ç 2007** // Pardus 2007 Sunucu
- **1.Ç 2008** // Pardus 2008
- **1.Ç 2008** // Pardus 2008 Çalışan CD
- **4.Ç 2008** // Pardus 2009 Sunucu

Pardus Zaman Çizgisi

Pardus Ekibi

- **Yazılım geliştirme** // 3 TZ + 2 YZ
- **Sürüm yönetimi** // 2 TZ + 1 YZ
- **Ürün-Proje** // 2 TZ
- çeşitli // 1 TZ + 3 YZ
- katkıcılar // 20 gönüllü
- Proje yönetimi ve iş geliştirme // 1 TZ

ASAL Projesi

- 650 **terminal sunucu**
- 4500 **ince istemci**
- Web, e-posta, dosya, ... **sunucular**
- Merkezi **yönetim ve kontrol** yazılımı
- Başlangıç // **1.Ç 2007**
- Süre // **12 ay**

“Çözüm ortakları”

- **IBM** // Blade™ sunucu
- **HP** // terminal sunucu ve ince istemci
- **Labris Teknoloji** // güvenlik duvarı
- **GBT** // açık kaynak ERP yazılımı
- **Portakal Teknoloji** // Pardus onaylı eğitimler

Pardus, çünkü...

- ... özgürdür
- ... Türkçe sever
- ... virüslere geçit vermez
- ... hızlı kurulur
- ... kolay kullanılır
- ... tamdır
- ... özelleştirilebilir
- ... şeffaftır
- ... çok dil bilir
- ... eğlencelidir

Özgürlük için...

- ... bilginize sahip çıkın!
- ... hesabınızı bilin!
- ... açık olun!
- ... harekete geçin!
- **... Pardus kullanın!**

Sorular?

tekman@pardus.org.tr

www.pardus.org.tr

< ÖZGÜRLÜK
İÇİN... >

Özgür Yazılım ve Pardus

Erkan Tekman
TÜBİTAK UEKAE
7 Aralık 2006